



Referanse:
2021/4901 - 137

Saksbehandler:
Martine Ringdal

Dato:
10.10.2023

Til: Inger Helene Kjerkreit

Fra: Martine Ringdal

Detaljregulering for Oskleiva - Månefjellet - luftforurensning

Miljø og landbruk har blitt bedt om å kommentere en innkommen merknad knyttet til luftkvalitet i saken om detaljregulering av Månefjellet. Det vises i merknaden til at det over flere år er gjort observasjoner og målinger som fremviser at Saugbrugs har overskredet døgnekvivalenter på utslipp flere ganger ukentlig. Dette skal de har fått påpakk fra Forurensningstilsynet for flere ganger. Ved tilsynet Miljødirektoratet gjennomførte hos Norske Skog Saugbrugs i 2023 var følgende tema kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Utslipp til vann
- Utslipp til luft
- Deponi (Øberg)
- Klimatilpasning
- Produsentansvar avfall (kun knyttet til flyveaske)

Virksomheten fikk fire avvik og tre merknader, ingen av disse knyttet til utslipp til luft eller overskridelser av grenseverdier for utslipp til luft.

Kommunen gjennomførte NO₂ målinger i Oskleiva/Grimsrødhøgda i 2010-2011 for å måle utslipp fra Saugbrugs. Gjennom ett år ble det registrert to timer med overskridelser av gjeldende luftkvalitetskriterie (100 ug/m³ timemiddel). Ut over dette kjenner ikke Halden kommune til at det er noen spesielle problemer knyttet til utslipp til luft fra Saugbrugs.

Det er utplassert sensorer som måler svevestøv i sanntid, rundt om i kommunen. Sensorene er enkle og gir et overordnet anslag av luftkvaliteten i området. Dette er til hjelp for personer i risikogrupper slik at de kan unngå å eksponere seg for forurenset luft. Sensorene må ikke forveksles med målere fra det nasjonale målenettverket, som det stilles strenge kvalitetskrav til.

Miljødirektoratets fagbrukertjeneste for luftkvalitet er vårt beste verktøy for å ivareta luftforurensning i arealplanleggingen. Utslipp fra industri, herunder Norske Skog Saugbrugs er inkludert i disse beregningene. Vindretning og -hastighet er også med i beregningene for luftkvalitetsmodellen. Å si at vær og temperatur har liten påvirkning på luftkvaliteten blir feil. Tørt vær medfører mer svevestøv i lufta, nedbør gir mindre svevestøv. Inversjon som vil si kald temperatur og lite vind vil medføre stillestående, tung forurenset luft, spesielt i sentrum av Halden. Dette er likevel et tema som ikke er aktuelt for planområdet, da det ligger på en høyde, men viser hvordan vær og temperatur kan påvirke luftkvaliteten.

Miljødirektoratet skriver på sine nettsider om vegetasjon og luftkvalitet: Vegetasjon kan både ha en filtrerende effekt på luftforurensningen, og kan påvirke luftstrømmene. Vegetasjon langs veier kan for eksempel bidra til å binde partikler og redusere forurensningen, i tillegg til å skjerme bakenforliggende områder. Om vinteren mangler mye av vegetasjonen bladverk og mister dermed sine filtrerende egenskaper.

Vi kjenner ikke til hvor mye vegetasjonen i planområdet bidrar til å redusere luftforurensningen til boligområdet rundt. Boligområdet er trolig også utsatt for partikkelforurensning fra vedfyring og veitrafikk, og ikke bare fra Saugbrugs.